

ПУШТАЊЕ НА СЛОБОДУ НЕМАЧКИХ ЗАРОБЉЕНИКА У ЈАБЛАНИЦИ

Крајем новембра 1941. године била је јака зима. Легли смо раније на спавање. У неко доба ноћи чула се лупњава на вратима наше куће. Одмах сам се пробудио. Мој брат Милош је већ био на ногама. Лупа није престајала. Ја и Милош пођосмо вратима и повикасмо:

- Ко то лупа?
- Партизани! Отворите!
- Шта желите?
- Милоше! Отвори врата, па ћемо ти све рећи!

Било је прошло пола ноћи. Отворимо врата. Угледасмо неколико партизана. Никога од њих нисам познавао. Истина, мој брат Милош се познавао са неким од њих. Били су то борци из Ужичког партизанског одреда. У сећању су ми остале њихове речи:

— Преко Семегњева и Чавловца ноћас смо дотерали око 300 немачких војника, који су заробљени у ранијим борбама. Сада се налазе затворени у основној школи у Јабланици. Не можемо их даље терати, јер нас немачке јединице прате у стопу.

Убрзо смо стигли у школу. У једној просторији водила се расправа шта да се ради са заробљеним немачким војницима. Једни су били да их треба одмах стрељати, док су други били против тога. Раоправа је трајала два до три часа, до пред саму зору. Мој брат Милош је био енергичан и упоран:

— Другови, не би било нимало паметно да их стрељате овде уред села. Ако сте их хтели стрељати, зашто то нисте учинили када сте их водили преко Чавловца? Нема никаквог смисла да их овде стрељате. Ја сам против тога!

У наставку разговора изношени су аргументи и једне и друге стране. На крају је ипак донет закључак да се заробљеници не стрељају и да се оставе ту у школи.

Одмах после тога партизани су се повукли из села. Поред делова Ужичког партизанског одреда повукли су се и делови Космајског партизанског одреда. Са њима су отишли и партизани који су опроводили и чували заробљене немачке војнике.

Заробљени Немци су остаШ сами у школи. Врата су била откључана,

Освануо је први децембар 1941. године.

Пре подне чула се пуцњава. Немачке јединице су се приближавале селу. Изгледа да је неко Немце обавестио где се налазе њихови заробљени војници. Од Стубла и Јелове горе надирала је немачка пешадијска јединица, а од Стубла је наилазила и немачка коњица. Дошли су пред оеновну школу. Када су заробљени немачки војници видели да им се приближавају војници Вермахта, почели су да иокачу кроз прозоре и врата, Као да су се утркивали ко ће пре стићи. Настало је опште грљење и љубљење.

Немци у оелу никога нису хапсили нити убијали, јер су сви заробљеници били живи и здрави.

Командант јединице, која је дошла у Јабланицу, одмах је наредио да позову председника општине. Председник Радисав Поповић брзо је дошао. Немачки командант је тражио да се брзо донесе храна. Храна је брзо стигла, јер се народ плашио немачких релресалија.

Немачке јединице са ослобођеним војницима Вермахта убрзо су напустиле Јабланицу.

Милан ПЕНЕЗИЋ